

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการใช้บริการศูนย์สุขภาพ (Fitness Center) ของประชาชนในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้บริการในศูนย์สุขภาพของประชาชนในเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการในศูนย์สุขภาพของประชาชนในเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการใช้บริการใน ศูนย์สุขภาพต่างๆรวมถึงสวนสาธารณะของประชาชนในเขตวัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 สมมติฐานการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีอายุมากมีการใช้บริการศูนย์สุขภาพมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย
2. ประชาชนที่มีอาชีพทำงานประจำมีการใช้บริการศูนย์สุขภาพมากกว่าประชาชนที่ไม่มีอาชีพทำงานประจำ
3. ประชาชนเพศหญิงมีการใช้บริการศูนย์สุขภาพมากกว่าประชาชนเพศชาย
4. ประชาชนที่มีรายได้สูงมีการใช้บริการศูนย์สุขภาพมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำ
5. ประชาชนที่มีการตระหนักถึงความต้องการมีสุขภาพที่ดีมีการใช้บริการมากกว่าประชาชนที่ไม่มีการตระหนักถึงความต้องการมีสุขภาพที่ดี

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้ใช้บริการศูนย์สุขภาพในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 33,418 คน (งานทะเบียนเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร, 2558) ในช่วงเวลา มกราคม – มิถุนายน 2558 และใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยคำนวณด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 E = ความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้กำหนดไว้ที่ 0.05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{33418}{1+33418(0.05)^2}$$

$$= 398$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ 400 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกาย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้มาตรารัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายความว่า	มากที่สุด
4	หมายความว่า	มาก
3	หมายความว่า	ปานกลาง
2	หมายความว่า	น้อย
1	หมายความว่า	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเห็นในการใช้บริการการออกกำลังกายในศูนย์สุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายความว่า	มากที่สุด
4	หมายความว่า	มาก
3	หมายความว่า	ปานกลาง
2	หมายความว่า	น้อย
1	หมายความว่า	น้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว แจกสมาชิก ศูนย์สุขภาพในเขตบางรัก จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบเครื่องมือในการวิจัยและวิเคราะห์ทางสถิติ และแปรผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งใช้ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) หรือสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เป็นค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณหาได้จากสูตรของครอนบาช (Cronbach) โดยแบบทดสอบค่าคะแนนที่ได้ อาจจะเป็นค่าอะไรก็ได้ที่มีค่ามากกว่า 1 ซึ่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	คือ	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ซึ่งแบบทดสอบดังกล่าวได้มีการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยให้ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และเมื่อมีการปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ โดยได้สัมประสิทธิ์ที่ 0.8621 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงเพียงพอ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จะดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปแจกให้กับประชาชน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การออกกำลังกาย และการส่งเสริมสุขภาพ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การแจกแจงความถี่ (Frequency) จำแนกออกเป็น การแจกแจงข้อมูลออกเป็นตัว ๆ ซึ่งจะใช้กับข้อมูลดิบที่มีจำนวนไม่มากนัก และการแจกแจงข้อมูลเป็นช่วงคะแนน

2) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายเชิงพรรณนาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคำถามในแบบมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ค่าแต่ละข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และความตระหนักเรื่อง การมีสุขภาพที่ดี สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานแบบไม่มีพารามิเตอร์ (Nonparametric) เนื่องจากระดับการวัดของตัวแปรเป็นระดับมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

2.1) ค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variables) กับตัวแปรตาม (Dependent Variables) ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ แต่ไม่สามารถกำหนดทิศทางของความสัมพันธ์ได้ ใช้สำหรับตัวแปรระดับมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) และนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งจะเป็ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยมีตัวแปรแต่ละตัวแบ่งเป็นประเภทหรือกลุ่มย่อยๆ ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป การแปรความหมาย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 คือ

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับหรือ น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม หรือ ตัวแปร 2 ตัว ไม่เป็นอิสระจากกัน

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติ มากกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้น ไม่มีความสัมพันธ์
กับตัวแปรตาม หรือ ตัวแปร 2 ตัว เป็นอิสระจากกัน

โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์
	O	แทน	ค่าความถี่ที่ศึกษามาได้
	E	แทน	ค่าความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี

2.2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma มีสูตรการคำนวณมีดังนี้

$$\text{Gamma} = \frac{\sum CP - \sum IP}{\sum CP + \sum IP}$$

CP = คู่ที่สอดคล้องกัน (Consistent Pair)

IP = คู่ที่ไม่สอดคล้องกัน (Inconsistent Pair)

โดย Gamma ใช้อธิบายเกี่ยวกับทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม
ว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางใด ซึ่งจะพิจารณาจากเครื่องหมายของค่า Gamma ประกอบด้วย ค่า
+ และค่า - โดยพิจารณาได้ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma เป็นลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 2 ตัว มีทิศทาง
ความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงตัวแปรอีกตัวจะมีค่าต่ำถ้าค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma เป็นบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 2 ตัว มีทิศทางความสัมพันธ์
ในทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าสูงตัวแปรอีกตัวจะมีค่าสูงด้วย หรือถ้าตัวแปรตัวหนึ่งมี
ค่าต่ำตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำด้วย

ส่วนการพิจารณาระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามนั้น พิจารณาได้
ดังนี้ (James A Davis, 1971 : 49)

<u>ค่า Gamma</u>	<u>ระดับความสัมพันธ์</u>
0.70 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง
0.50 – 0.69	มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง
0.30 – 0.49	มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง
0.10 – 0.29	มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำ
0.01 – 0.09	มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
-0.01 – -0.09	มีความสัมพันธ์กันเชิงลบในระดับต่ำ
-0.10 – -0.29	มีความสัมพันธ์กันเชิงลบในระดับค่อนข้างต่ำ
-0.30 – -0.49	มีความสัมพันธ์กันเชิงลบในระดับปานกลาง
-0.50 – -0.69	มีความสัมพันธ์กันเชิงลบในระดับค่อนข้างสูง
-0.70 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันเชิงลบในระดับสูง